

Cena 10 zł.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
Adres red. Łódź, Więckowskiego 4-8
Administracja: Łódź, Kilińskiego 49

MOSTY

Wydaje Haszomer Hacair w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok IV

Łódź, czwartek 12 maja 1949 r.

Nr 56 (326)

NA FALI DNIA Ofensywa kulturalna

„ŚWIĘTO OŚWIATY” — tradycyjne już w Polsce Odrodzonej, a rozpoczynające się rokrocznie pierwszego maja — wyrasta do wielkości symbolu.

Symbolu coraz bardziej pogłębiającej się rewolucji kulturalnej, wychowującej zastępy nowych ludzi naszej epoki — realizującego się socjalizmu.

Budowanie zrębów nowego ustroju stawa się najlepszy grunt i gwarantuje szybkie urzeczywistnienie zamierzeń kulturalnych.

Świadczy o tym dotychczasowy dorobek Polski Ludowej na polu działalności kulturalnej i wydawniczej.

W roku bieżącym kwartalny nakład Spółdzielni Wydawniczych: „Czytelnik”, „Książka i Wiedza”, dorównał nakładom wszystkich wydawnictw przedwojennych.

Książka pisarza — robotnika Lucjana Rudnickiego wyszła w 150.000 egzemplarzach podczas gdy przed rokiem 1939 nakład książki rzadko przekraczał 3.000. Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych wydrukowały w ciągu 4 lat 48 milionów podręczników; przed wojną wydawano ich niespełna 3. miliony 700.000 egzemplarzy.

16 stycznia roku bieżącego wieś uzyskała od Rady Państwa 1600 nowych bibliotek i 20.000 punktów bibliotecznych. W ramach obchodzonego nie dawno Święta Oświaty bogactwo miast i wsi o dalsze 3.000 nowych bibliotek.

Tegoroczny Tydzień Oświaty Książki i Prasy nie był więc zwykłym realizowaniem części państwowego planu kulturalnego, ale niewątpliwie stanowił gwałtowny skok naprzód. Oddzieli on jakościowo okres najbliższy, charakteryzujący się wprowadzeniem niezliczonej ilości innowacji do życia kulturalnego narodu polskiego, od poprzedniego.

Da on krajowi pełne zlikwidowanie analfabetyzmu, niewidziane dotychczas u nas rozmiary upowszechnienia kultury książki prasy i oświaty, podniesie na wyższy — poziom nauki młodzieży, odda całkowicie wysiłki inteligencji służbie narodowi.

Najbardziej charakterystyczną cechą tej pracy to: po pierwsze, zupełne zwrócenie się frontem do robotnika, chłopca i młodzieży robotniczo-chłopskiej, po drugie masowy zasięg akcji obejmujący najszersze rzesze narodu.

Tydzień ten 1 — 8. maja 1949 roku będzie pamiętny i zmienny dla przyszłości. Jaki dorobek stanowi tegoroczne Święto Oświaty?

Przede wszystkim jest ono samo w sobie wielkim aktem propagandowym i popularizacyjnym książki i oświaty, na co złożyły się wystawy, masowy kolportaż prasy i książki, zbiórki uliczne na cele oświatowe, kiermasze książkowe, spotkania pisarzy z czytelnikami i t. p.

Największym jednak osiągnięciem tego Tygodnia, jest zakładanie na masową skalę kursów dla analfabetów, bibliotek fabrycznych wiejskich, uruchomienie nowych i zaktywizowanie starych świetlic, otwarcie Klubów Międzynarodowej Książki i Prasy we wielkich miastach i inne.

Ma to rzec jasna nieprzemijające a trwałe znaczenie i niewątpliwie wyręczyło dodatnie piętno na obliczu kulturalnym narodu. Podniesie lud na jeszcze wyższy poziom moralny i duchowy. Oto dorobek Tygodnia Oświaty Książki i Prasy.

Otwarcie bibliotek i kursów dla analfabetów, zaszczepili swoją obecnością najwyżsi dostojnicy państwowi: prezydent B. Bierut (fabryka im. K. Świerczewskiego) i premier J. Cyrankiewicz (wieś Jasienica Dolna), co świadczy o znaczeniu jakie przywiązuje rząd R. P. do ofensywy kulturalnej.

Skupisko żydowskie w Polsce z entuzjazmem przyjęło wysiłki rządu w kierunku

Izrael uzyskał $\frac{2}{3}$ ilości głosów w komisji politycznej ONZ

LAKE SUCCESS. Specjalna komisja polityczna Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych wypowiedziała się 33 głosami przeciwko 11 przy 13 wstrzymujących się za przyjęciem Państwa Izrael do Organizacji Narodów Zjednoczonych. Rezolucja komisji zaleca pozatym Zgromadzeniu, by odbyło głosowanie nad przyjęciem Państwa Izrael do ONZ jeszcze na bieżącej sesji, tj. do dnia 14 maja.

Jak wynika z głosowania w komisji, przyjęcie Państwa Izrael do ONZ jest prawie że pewne. Przyjęcie nowego członka do ONZ wymaga kwalifikowanej większości

2/3 głosów a w komisji politycznej Państwo Izrael uzyskało tę kwalifikowaną większość.

Tel-Awiw (Kol Israel). W dniu 8 maja przedstawiciel Izraela Aba Eban odpowiadał na zapytania członków Komisji Politycznej Powołał on się na pewne ustępy sprawozdania Komisji Pojednawczej, która stwierdziła, że problem uchodźców arabskich może być rozwiązany jedynie przy wspólnym wysiłku zainteresowanych stron. W powołanym sprawozdaniu Komisja Pojednawcza wyraża pogląd, że zagadnienie uchodźców może być rozpatrywane jedynie w ramach definitywnych rokowań pokojowych.

Delegat Polski domaga się stanowczo przyjęcia Izraela do ONZ

NOWY JORK (PAP) — W poniedziałek zostanie ostatecznie rozstrzygnięta kwestia przyjęcia Izraela do ONZ. Gra na zwłokę, stosowana przez państwa arabskie, nie pozwoliła Komisji Specjalnej Zgromadzenia na powzięcie decyzji w tej sprawie już w sobotę. Argumenty wszystkich państw arabskich obracają się dookoła nie udzielenia przez Izraela dostatecznych gwarancji w sprawie ochrony miejsc świętych i współpracy przy rozwiązywaniu problemu uchodźców arabskich. Większość delegacji wyraźnie nie podziela jednak tego stanowiska i nie zdaje się być skłonna do uznania tych kwestii za

przeszkodę w przyjęciu Izraela do ONZ.

Nastroje wśród delegacji sprecyzował delegat polski Brochojowski, oświadczając, że Izrael będzie skutecznie współpracował w rozwiązaniu tych problemów jako członek ONZ, niż gdyby miał pozostać poza nawiasem Organizacji.

Formalną rezolucję o przyjęciu Izraela do ONZ przedłożyły: Australia, Kanada, Haiti, Panama, USA i Urugwaj. Dotychczasowy przebieg dyskusji zdaje się zapowiadać, że Izrael zostanie przyjęty do ONZ, jeszcze na bieżącej sesji Generalnego Zgromadzenia.

Delegat Kanady energicznie poparł prośbę Izraela o przyjęcie w poczet członków ONZ, — stwierdzając, że problemy Jerozolimy, uchodźców arabskich oraz zabójstwa hrabiego Bernadotte'a należą do kompetencji Komisji Pojednawczej, urzędującej obecnie w Lozannie, a decyzja o przyjęciu Izraela do ONZ nie powinna być uwarunkowana uprzednim rozwiązaniem powyższych problemów.

W długich przemówieniach delegacji Egiptu, Syrii, Arabii Saudyjskiej i Jemenu zażądali wyjaśnień w sprawie Jerozolimy i zabójstwa hr. Bernadotte'a.

Delegat Pakistanu oświadczył, że decyzja pozytywna w sprawie przyjęcia Izraela do ONZ, wydać jedynie w wypadku, gdy: 1) Izrael zgodzi się na ustanowienie międzynarodowego reżimu w Jerozolimie, 2) wyrazi zgodę na powrót uchodźców arabskich do dawnych miejsc zamieszkania, 3) zwołni tereny zajmowane bezprawnie, a nie objęte planem podziału z dnia 29 listopada 1947 r.

Delegat Panamy solidaryzuje się całkowicie z rezolucją Australii, domagającą się przyjęcia Izraela do ONZ.

W dniu 8 maja w godzinach porannych Komisja Polityczna przerwała dyskusję nad sprawą przyjęcia Izraela do ONZ, odraczając ją do poniedziałku rano. 17 głosami przeciwko 16, przy 13 wstrzymujących się, zdecydowano o ograniczeniu dyskusji do 10 minut — przy czym głos otrzymają jedynie ci delegaci, którzy dotychczas nie przemawiali w tej sprawie.

Do głosu zapisało się 22 mówców. Delegacje arabskie liczą wyraźnie na zwłokę, chcąc przedłużyć w miarę możliwości toczące się obrady.

Współzawodnictwo w akcji kulturalno-oświatowej przed Kongresem Związków Zawodowych

WARSZAWA. PAP. — Przygotowania do Kongresu Związków Zawodowych zmobilizowały wszystkie twórcze siły do wzmożonej pracy. Zobowiązania obejmują również akcję oświatową oraz socjalną. Pracownicy służby zdrowia w Poznaniu zorganizowali ekipy sanitarne, które wyjeżdżają na wieś w celu udzielenia małorolnym i średniorolnym chłopom bezpłatnej opieki sanitarnej — lekarskiej. Ekipę taką zorganizowali również pracownicy służby zdrowia w Miechowie.

Pracownicy poznańskich zakładów graficznych zobowiązali się uruchomić żłobek i przedszkole, pocztowcy w Katowicach wykończą własnym nakładem finansowym Dom Dziecka i prewatorium dla dzieci w Ustroniu na 150 miejsc.

Poważne zobowiązania w dziedzinie upowszechnienia kultury i oświaty podjęli pracownicy spółdzielni w Białymstoku. Zobowiązali się oni otworzyć dwa nowe punkty biblioteczne, 3 czytelnie świetlicowe, zorganizować siedem kół samokształceniowych, 2 kursy dla analfabetów i 2 kursy języka rosyjskiego. Akcję nauczania wszystkich związkowców analfabetów podjęli również nauczyciele z Tarnowa i pracownicy Miejskich Zakładów Ceramicznych w Nowym Targu.

Nauczyciele w Katowicach postanowili w ramach Czynu Kongresowego zorganizować 8 czyteln i zaopatrzyć w komplety biblioteki marksiowskiej 28 oddziałów terenowych. W Nowym Targu nauczyciele zakupią 12 kompletów bibliotecznych o treści ideologicznej, uruchomią bibliotekę powiatową dla nauczycieli i zorganizują świetlicę.

O 11 tysięcy tomów powiększą swoją bibliotekę pracownicy fabryki tektury w Białym Dujaku.

Coraz liczniej związkowcy przystępują do Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. W ramach akcji uczczenia Kongresu przystąpił ostatnio m. in. gremialnie pracownicy PMS w Krakowie i pracownicy Centrali Przemysłu Naftowego w Lublinie.

Wystawa sztuki radzieckiej w Riszon Lecyon

TEL-AWIW (Obsł. wł.) — W ubiegłym tygodniu nastąpiło otwarcie wystawy radzieckiej malarstwa i rzeźby, zorganizowanej przez Ligę Przyjaźni Izraelsko-Radzieckiej.

Na uroczystości otwarcia obecny był attaché dla spraw kultury poselstwa Popow, przedstawiciel zarządu Ligi R. Lubicz oraz malarz izraelski Sima.

Trybuna ozdobiona była flagami ZSRR i Izraela oraz wielkim portretem Stalina. Po zagajeniu uroczystości artysta Sima wygłosił referat o rokowaniu sztuki w Związku Radzieckim. Przedstawiciel poselstwa radzieckiego Fiodorin, witany entuzjastycznie przez zebranych gości, serdecznie podziękował organizatorom wystawy.

Oddziały Armii Izraela oczyszczają okolice Jerozolimy od banderystycznych

TEL-AWIW (Obsł. wł.) — Zgodnie z układem o zawieszeniu broni zawartym między Izraelem a Transjordanią, oddziały armii Izraela zajęły w ubiegłym tygodniu cztery wioski arabskie, położone wzdłuż toru kolejowego Jerozolima — Jaffa. W jednej z tych wiosek żołnierze izraelscy natknęli się na opór ze strony band arabskich, na czele których — jak

dowiedziano się potem — stali zwolennicy Muftiego z Jerozolimy. Rozgorzała walka, która trwała dwie godziny. W rezultacie bandy arabskie zmuszone zostały do ucieczki. Wycofały się one w kierunku tzw. trójkąta arabskiego (Tul Karem — Szchem — Dżenin), gdzie znajduje się w chwili obecnej większa ilość takich band.

Dotychczas nie opublikowano jeszcze oficjalnego komunikatu w sprawie powyższego wydarzenia. Rzecznik armii Izraela zadowolony się oświadczeniem, iż „incydenty te nie naruszają stosunków między Izraelem a Transjordanią”.

Jednakże dają się już odczuć konsekwencje tych wypadków. Posiedzenie wspólnej komisji rozejmowej obu krajów, które miało się odbyć w dniu następnym — zostało odłożone. Członkowie komisji zajęci są zbieraniem okoliczności, w jakich doszło do incydentu. W kołach dobrze poinformowanych spodziewają się, iż komendant sił armii Izraela okręgu jerozolimskiego płk. Mosze Dajan złoży w najbliższych dniach oficjalne oświadczenie o sytuacji tej części kraju.

R. M.

Na widowni

Sukces wyborczy KP Włoch

Dnia 8 brn. odbyły się w Sardynii wybory do parlamentu regionalnego, które przyniosły znaczny sukces Komunistycznej Partii Włoch.

Ostateczne wyniki wyborów, ogłoszone dopiero we wtorek, dowodzą, że chrześcijańska demokracja, która 18 kwietnia 1948 r. zdobyła 309.447 głosów, osiągnęła obecnie zaledwie 193.553 głosy.

Lewica zdobyła łącznie 181.429 głosów tj. o 59.085 głosów więcej, niż w wyborach kwietniowych ub. roku, kiedy front demokratyczno-ludowy uzyskał 122.344 głosy.

Partie lewicowe — komuniści, socjaliści i tzw. socjaliści sardyńscy wystawili odrębne listy. Partia Komunistyczna uzyskała 110.234 głosy, partia socjalistyczna — 34.072 głosy, sardyńska partia socjalistyczna — 37.203 głosy.

Wszystkie te partie będą w przyszłym parlamencie ze sobą współpracowały.

Po ogłoszeniu wyników wyborów sekretarz Komunistycznej Partii Włoch, Togliatti, przesłał depezę przywódcy komunistów sardyńskich Velio Spango. Togliatti gratuluje ludowi sardyńskiemu z powodu wielkiego sukcesu partii demokratycznych, a zwłaszcza partii komunistycznej.

WIELKI HOTEL POWSTANIE W NATANII

TEL - AWIW (Obsł. wł.) Rada Miejska Natanii zatwierdziła na ostatnim posiedzeniu umowę z grupą kapitalistów, która podjęła się wybudować na terenie kolonii wielki, nowoczesny hotel.

Gmach hotelu stanie na brzegu morza i zajmie powierzchnię 8 dunamów. Hotel, którego koszty budowy wyniosą 150.000 funtów, będzie posiadał 90 komfortowych pokoi.

IZRAEL ZAPROSZONY DO WZJĘCIA UDZIAŁU W MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH W BUDAPESTCIE

TEL - AWIW (Obsł. wł.) Węgierski attaché handlowy w Izraelu Albert Lieberman doręczył rządowi Izraela oficjalne zaproszenie do wzięcia udziału w Międzynarodowych Targach Budapeszteńskich.

W Targach, które odbędą się w dniach 3-18 września b. r. wezmą udział wszystkie kraje Środkowej i Wschodniej Europy.

Pod hasłem walki o pokój, prawdziwą samodzielność i socjalizm obchodziła rewolucyjna część klasy robotniczej Izraela 1 maja

(Od własnego korespondenta C. Szachuma)

TEL-AWIW 2 maja.

Wyjątkowo uroczyste wypadły obchody święta robotniczego w naszym kraju w pierwszym roku Niepodległości. Na północy i południu, w dolinach i miejscowościach górskich, w miastach i wioskach, w obozach nowych imigrantów wyszli ludzie pracy na ulice i place, aby demonstrować pod sztandarami robotniczymi swą gotowość do walki o pokój i obrony osiągniętych chaluco-robotniczych w państwie Izrael. W przededniu święta we wszystkich ośrodkach odbywały się masowe akademie robotników i młodzieży, a w dniu święta — wielkie pochody i defile urządzone przez H'stadrut Haowdim i partię robotniczą. Spracowane ręce robotnika i imigranta niosły wysoko czerwone sztandary i transparenty z hasłami, nawołującymi do rewolucyjnej jedności ruchu robotniczego Izraela, do strzeżenia postępowego charakteru państwa, likwidacji żydowskiego faszyzmu, współpracy i braterstwa z arabskimi masami pracującymi oraz do prawdziwego sojuszu z siłami postępu na świecie. Na czele których kroczył polny Zwązek Radziecki i kraje demokracji ludowej.

Robotnicy Izraela przesłali swe płomiennie pozdrowienia armiom wyzwoleniczym ludów kolonialnych ze zwycięskimi Chinami Ludowymi na czele.

Od granicy do granicy, od Jordanu do Morza

Śródziemnego rozbrzmiewały entuzjastyczne okrzyki dziesiątków tysięcy robotników, zrzeszonych w szeregach lewicy rewolucyjnej na cześć pokoju i niezależności Izraela.

Masy robotnicze dały wyraz swojemu żądaniu zerwania sojuszu między Mapai i klerikalnymi i utworzenia jednolitego kierownictwa robotniczego w rządzie. Robotnicy domagali się walki ze zwykłą ceną, spekulacją i drożyzną, utworzenia ludowego wojska demokratycznego i ponownego zorganizowania Palmachu. Najbardziej imponujące uroczystości wypadły oczywiście w największym ośrodku miejskim kraju — w Tel-Awiewie.

W PRZEDEDNIU ŚWIĘTA

Jeszcze w piątek, czyli na dwa dni przed 1-m Majem, miasto przybrało odświętny wygląd. Gazeta „Al Hamiszmah”, która ukazała się tego dnia w zwiększonej objętości i świeższej szacie graficznej, została już w godzinach porannych rozchwytywana przez czytelników. Na czolowym miejscu w 1-szo majowym numerze „Al Hamiszmah” widnieje wielka mapa globu ziemskiego, na której uwidocznił się proces kurczenia się kapitalizmu światowego i zwycięski marsz sił postępu i socjalizmu na świecie. Obok umieszczona jest odezwa pierwszomajowa Centralnego Komitetu Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Ple num Komitetu Wykonawczego Org. Syjonistycznej obraduje

JEROZOLIMA (Kol Izrael). W ciągu trzech ostatnich posiedzeń kontynuowano dyskusję nad sprawozdaniami kierowników wydziałów Agencji Żydowskiej — Berla Lockera, Nachuma Goldmana i dra Goldsteina.

Poruszono zagadnienia imigracji i jej absorpcji, problem stosunków pomiędzy Izraelem a ruchem syjonistycznym oraz sprawę rozłamu, który zaistniał w łonie ruchu syjonistycznego w USA.

Przewodniczący wydziału kolonizacyjnego Agencji Icchak Rafael oświadczył, że w żydostwie amerykańskim dają się zauważyć pierwsze oznaki ruchu chalucoowego.

Icchak Grynbaum zażądał utworzenia jednolitego przedstawicielstwa rządu i ru-

chu syjonistycznego dla spraw absorpcji imigracyjnej. Zadaniem tego centralnego urzędu byłoby przedstawiać rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu własne propozycje i wnioski.

Cwi Lurie domaga się wzmocnienia działalności wychowawczej ruchów chaluco- wych w USA i Kanadzie. Do krajów tych należy skierować większą ilość wysłanników jiszuwu.

Prof. Brodecki oświadczył, że poraz ostatni na plenum reprezentuje żydostwo angielskie, zamierza bowiem w najbliższej przyszłości osiedlić się w Erec.

W dniu 10. maja kierownicy wydziałów Agencji odpowiedzą na zarzuty podniesione przez poszczególnych dyskutantów.

Narada działaczy Mapam wśród nowych imigrantów

TEL - AWIW (Obsł. wł.) W związku z coraz to większymi trudnościami, piętzącymi się na drodze do osiedlenia, zatrudnienia i absorpcji kulturalnej nowych imigrantów — odbyła się narada działaczy Mapam, poświęcona powyższemu problemowi, z udziałem przedstawicieli Centralnego Komitetu partii.

Kierownik Wydziału Imigracji przy C. K. Zjednoczonej Partii Robotniczej Z. Tublin, zagajając naradę stwierdził w słowie wstępnym, że sytuacja na odcinku absorpcji zastrza się z każdym dniem. W obozach tranzytowych znajduje się już obecnie 70.000 ludzi, a liczba ich wzrasta nieustannie. Zjednoczona Partia Robotnicza przedsięwzięła w swoim zakresie szereg kroków, które miały na celu stworzenie placówek pracy dla większych grup imigrantów. Jest faktem pożałowania godnym, że na drodze tej napotkała partia na szarą na poważne przeszkody w formie biurokracji i protekcyjizmu, jakie panują w wielu urzędach państwowych. Bardziej niż kiedykolwiek zaznaczyła się szkodliwa rola niektórych elementów w aparacie administracyjnym, wspieranych przez rządzącą koalicję. Dzięki niestrudzonej energii i uporowi naszych aktywistów, udało się pokonać te trudności i utworzyć rozgałęzioną sieć spółdziel-

ni produkcyjnych w oddalonych punktach kraju i nowopowstających dzielnicach większych miast.

Najlepszym dowodem tego, że posunięcia na szczeby słuszne, jest fakt, iż niemal we wszystkich tych miejscowościach szeregi naszej partii znacznie wzrosły. Odnosi się to przede wszystkim do miasta Ramle.

W zakończeniu mowa podkreślił, że Mapam nie zadowolony jest jedynie krytyką posunięć rządu, lecz kontynuować będzie działalność konstruktywną na polu odbudowy kraju, celem umożliwienia masom imigrantów na aklimatyzację na ich ojczystej ziemi.

Dłuższe przemówienie wygłosił sekretarz Centralnego Komitetu, J. Ben Aharon. „Gdyby nie przeszkody natury politycznej ostatnich lat, mielibyśmy już w Erec kilka milionów Żydów” — oświadczył mówca. „Nie znaczy to jednak, że mamy moralne prawo w obecnych warunkach zgodzić się na ograniczenie imigracji. Zwolennicy tej nader szkodliwej i całkowicie błędnej koncepcji wysuwają argument, jakoby możliwości absorpcyjne naszej gospodarki były na wyczerpaniu. Wrecz przeciwnie. Mamy obecnie olbrzymie możliwości absorpcyjne, zwłaszcza w dziedzinie rolnictwa: mamy leżące odłogiem ziemi,

a mało kto kwapi się z ich uprawą. Został wprowadzony opracowany plan wybudowania w najbliższej przyszłości 200 nowych osiedli rolniczych — chwilowo jednak plan ten jest daleki od realizacji. Uważamy za nienaruszalną zasadę, by 25 proc. ogółu ludności naszego państwa zatrudnionych było w rolnictwie. O ile jednak nie zdołamy włączyć większych mas nowych olim do sektora wiejskiego, zasa da ta zostanie naruszona. Zapobiec temu może na jedynie drogą wprowadzenia choćby częściowego planowania gospodarczego”.

Przemówienie swe Ben Aharon zakończył apelem do działaczy spośród nowych olim, by świadomie kształtowali swój los i stali się w nową rzeczywistość siłą budującą i tworzącą.

Po przemówieniach odbyła się ożywiona dyskusja, którą zreasumował B. Szamir, stwierdzając, że narada dała wyraz wspólnocie ideowej i wierności najbardziej świadomym jednostkom spośród nowych imigrantów zasadom naszego ruchu. „W kryzysie, jaki przeżywa człowiek w chwili przejścia do pracy fizycznej, rozstrzyga jego siła duchowa. W tym sensie partia nasza może odegrać ważną rolę, jako siła kształtująca nową mentalność imigranta”.

„Wojna radiowa“

W kwietniu br., francuskie ministerstwo spraw zagranicznych, rozpoczęło nadawać szereg specjalnych audycji, przeznaczonych dla Środkowego Wschodu i Północnej Afryki. Audycje te zupełnie wyraźnie oskarżają W. Brytanie o popieranie zamachów stanu w Syrii i innych krajach Środkowego Wschodu, celem utworzenia „Wielkiej Syrii” pod protektoratem angielskim. Audycje te nadawane są w języku arabskim.

Kampania propagandowa radia francuskiego skierowana przeciwko intrygom Londynu na Środkowym Wschodzie, rozpoczęła się bezpośrednio po zamachu stanu Husni el Za'ima w Syrii. Radiostacja paryska zupełnie jawnie oskarża W. Brytanie o popieranie syryjskiego puczu wojskowego.

między imperialistami o Bliski Wschód

Mahmoud Azmi, arabski komentator radiowy francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych, powtarza codziennie wieczorem, iż zamiary brytyjskie nie są bynajmniej niewinne. W. Brytania próbuje bowiem od pewnego czasu wciągnąć Syrię i Liban w sieć angielskich intryg na Środkowym Wschodzie i zmierza do pozabawienia tych krajów ich niepodległości.

„Syria i Liban nie pragną stać się częścią brytyjskiego protektoratu — stwierdza Mahmoud Azmi. — Obydwa kraje będą bronić swej niepodległości, a Francja im pomoże”.

Inne francuskie radiostacje, nadające również specjalne programy dla Środkowego Wschodu stwierdzają, że W. Brytania zamierza zwiększyć swój garnizon wojskowy w rejonie kanału Su-

eskiego do 10.000 żołnierzy. Oświadczenie to przeznaczone jest specjalnie dla Egiptu, który, jak wiadomo, domaga się wycofania brytyjskich sił okupacyjnych od chwili wypowiedzenia anglo egipskiego traktatu z r. 1936. Audycje francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych propagują również zwrot Włochom ich dawnych kolonii, wbrew angloamerykańskiej polityce. Angielscy dyplomaci w Paryżu są wyraźnie zaniepokojeni tą „radiową wojną”, skierowaną przeciwko brytyjskim interesom imperialnym. Pomimo, że nie uczyniono dotychczas żadnego oficjalnego demarche na Quai d'Orsay, to jednak dyplomacja brytyjska jest skonsternowana tym, co określa, jako „nawrót imperialistycznych dążeń Francji na Środkowym Wschodzie”.

czey zatytułowana: „O nowy rząd, kierowany przez jednolity front robotniczy”. Tłusty i czcionkami wołają hasła rewolucyjne: „Rząd Mapai i bloku religijnego do dymisji!”, „Niech ograniczone zostaną zyski kapitalistów!”, „Przećwiczcie zamachom na stopę życiową robotnika!”, „O wyraźną politykę zagraniczną rządu!”, „Niech zostanie wypowiedziane dobitne „nie” wobec wszelkich planów Marshalla oraz paktów atlantyckich i śródziemnomorskich!”, Odezwa kończy się okrzykami: „Niech żyje 1 Maja, niech żyje Związek Radziecki, niech żyje socjalizm!”, „Proletariusze wszystkich krajów łączyć się!”.

Na pierwszej stronie numeru znajdujemy również odezwę do arabskich mas pracujących w języku arabskim. Numer pierwszomajowy „Al Hamiszmah” zawiera również bogaty materiał publicystyczny poświęcony problematyce ruchu robotniczego w kraju i na całym świecie. Część tę otwiera czolowy artykuł pt. „Bojownicy o pokój łączyć się!” piora członka jednego z kibuców M. Cipora. Dalej następuje artykuł o przełomowym punkcie w dziejach ruchu robotniczego Izraela wreszcie obszerna rozprawa Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bolesława Bieruta pt. „Charakter i droga demokracji ludowej”.

Materiały zawarte w tym numerze były żywo komentowane w kołach robotniczych.

W ciągu całego piątkowego dnia w fabrykach, partiach robotniczych, związkach zawodowych i organizacjach młodzieżowych panowało wielkie ożywienie. Wszędzie trwały przygotowania do Święta Pracy.

W sobotę wieczorem odbył się staraniem Zjednoczonej Partii Robotniczej w sali kina „Esther” w egipt meeting pierwszomajowy, na którym wystąpił z ramienia C. K. Mapam J. Ryftin oraz przewodniczący ZZPR Poalei Syjon w Polsce dr A. Berman.

J. Ryftin rozpoczął swe przemówienie od analizy warunków, w jakich żydowska klasa robotnicza obchodziła święto pierwszomajowe, po raz pierwszy w niepodległym państwie, wywołanym krwią chaluco- i robotników, wspieranych przez siły wolności i postępu na świecie.

Omawiając niebezpieczeństwa, jakie grożą obecnie Izraelowi, mówca podkreślił, iż samodzielność Izraela da się zagwarantować jedynie w oparciu o obóz pokoju i socjalizmu. W dalszym ciągu Ryftin omawia tragedię pewnego odłamu inteligencji żydowskiej, która dotychczas nie znalazła odpowiedniej formy aktywnego udziału w żydowskim ruchu narodowo-wyzwoleńczym. Koła te negują istnienie narodu żydowskiego, dają się skusić złudzeniu kosmopolityzmów. Nie rozumieją one że droga pełnego wyzwolenia w życiu żydowskim prowadzi po przez łączność z ojczyzną, przez przebudowę strukturalną społeczeństwa. „Apeujemy — wołał Ryftin — do wszystkich elementów radykalnych w żydostwie, by udzieliły swego poparcia Zjednoczonej Partii Robotniczej Mapam (dokończenie na stronie 4-tej).

Odgłosy

Bunche wyznacza prawdę...

Tak zwane „Amerykańskie Towarzystwo Przyjaciół ONZ” w Nowym Jorku wydało przyjęcie na cześć dr. Ralpha J. Bunche — mediatora z ramienia ONZ w Palestynie.

W przyjęciu wziął m. in. udział sekretarz generalny Trygve Lie, który podkreślił zasługi Bunche dla sprawy ustanowienia pokoju w Palestynie.

Bunche wygłosił na przyjęciu przemówienie, w którym poruszył m. in. kwestię murzyńskiej w USA. Oświadczył on, że „problem ten jest bardziej skomplikowany, aniżeli zagadnienie Palestyny”.

„Stany Zjednoczone — powiedział Bunche — nie stosują się do zasad kart ONZ, do których przestrzegania zobowiązały się w swoim czasie. Jak długo 14 milionów Murzynów będzie pozbawionych zasadniczych praw, tak długo nie będzie w USA równości politycznej, społecznej i gospodarczej”.

Mówca zaznaczył, że obłuda rasowa amerykańskich kół rządzących jest „pośmiewiskiem z konstytucji USA i z Kartą Narodów Zjednoczonych”.

Warto przypomnieć, że dr. Bunche jest sam Murzynem i jest dobrze obeznany wobec tego z sytuacją ludności murzyńskiej w „kraju statutu wolności”.

Wystąpienie dr. Bunche wywołało ogólną konsternację wśród amerykańskich uczestników przyjęcia, którzy spodziewali się raczej, że dr. Bunche zrewanżuje się komplementami pod adresem Stanów Zjednoczonych za ich „zasługi” w kwestii ustanowienia pokoju na ziemi palestynskiej.

Z ŻYCIA PARTII HASZOMER HACAIR

HASZOMER HACAIR ZEBRAŁ CZWIERĆ MILIONA ŻŁ NA RZECZ FUNDUSZÓW NARODOWYCH

W pracy na rzecz Funduszy Narodowych Łódzki oddział ZPR Haszomer Haca'ir wysuwa się w ostatnich czasach coraz bardziej na jedno z czołowych miejsc.

Kampania przeprowadzona na rzecz Keren Hajesod (Fundusz Odbudowy) dała ponad półtora miliona zł. Członkowie partii nie tylko sami opodatkowali się, ale przeprowadzili poważną zbiórke funduszy wśród miejscowego społeczeństwa żydowskiego.

Dużym sukcesem poszczycić się może komisja Keren Kajemiet Leizrael, spreżyście prowadzona przez tow. Goldmana. W marcu r. Haszomer Haca'ir zajął w Łodzi trzecie miejsce pod względem zebranych funduszy.

W kwietniu r. na ogólną kwotę wpłaconych do KKL w Łodzi 1 milion 15 tys. zł., ZPR Haszomer Haca'ir łącznie z gniazdem zebrał 257.416 zł., zajmując w ogólnej klasyfikacji łódzkiej 1-sze miejsce.

Otwarcie szkoły Histadrutu w Ramle

Tel-Awiw (ITA). W dniu 1 maja odbyło się w Rammle otwarcie szkoły zawodowej „Amal”, założonej przez Histadrut Haawdim. W szkole tej pobierać będzie naukę 120 dzieci nowoprzybyłych imigrantów, którzy będą zatrudnieni w przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych miasta Rammle.

Przemówienia wygłosili: Izrael Mereminski, znany działacz Histadrutu oraz Golda Meirson.

W uroczystości tej wzięli również udział goście z Afryki Południowej, Argentyny i Meksyku.

Akcja hebraizacji w Armii Izraela

TEL-AWIW (Obsl. wł.). Wydział Kultury i propagandy przy generalnym sztabie Cwa Hahagana Leisrael ogłosił akcję hebraizacji ogółu żołnierzy i oficerów armii żydowskiej. Celem akcji jest, by w szeregach armii Izraela nie było ani jednego żołnierza, który by nie posiadał podstawowych wiadomości z języka hebrajskiego. Akcja będzie trwała od 5 — 8 tygodni i w ciągu tego czasu żołnierze przyswoją sobie około 1500 nowych słów hebrajskich.

Dla ułatwienia żołnierzom nauki języka hebrajskiego wydział kultury i propagandy rozpiął również tzw. konkurs słów. W każdym pudełku papierosów i w każdej tabliczce czekolady kupujący znajdzie karteczkę z nazwą jakiegoś przedmiotu. Żołnierz otrzyma od swego oficera oświatowego arkusz z ilustracjami i zadanie jego będzie polegało na doboru odpowiednich podpisów do tych ilustracji.

Na froncie aliji

Rzym (ITA). Na pokładzie okrętu transportowego „Eilat” odpłynęło do Izraela 300 uchodźców żydowskich z różnych obozów na terenie Włoch.

Rocznica wyzwolenia CFAT

Tel-Awiw (Kol-Israel). W dniu 9 maja br. stolica Galilei Cfat święciła rocznicę wyzwolenia. Uroczystości rozpoczęły się przy pomniku, wzniesionym dla uczczenia pamięci bojowników „poległych w walce o miasto”.

Na uroczystości przybyli setki gości z całego kraju, m. in. dowódca Galilei, żołnierze Palmachu, którzy wywalczyli miasto, mucha i rowie pobliskich wiosek arabskich, Maronici oraz rzesze osiadłych tu przed niedawnym czasem imigrantów.

W swym przemówieniu ówczesny dowódca miasta opisał warunki, w jakich oddziały żydowskie zdobyły Cfat.

W mieście zorganizowano wystawę, obrazującą walki i konspiracyjną działalność Hagany.

Ograniczenia produkcji czekolady w Izraelu

TEL-AWIW (Obsl. wł.). Zgodnie z uchwałą rządu o rozpoczęciu Akcji Oszczędzania we wszystkich gałęziach produkcji i spożycia, wydane zostało zarządzenie o ograniczeniu produkcji czekolady i innych wyrobów cukierniczych. Od tej chwili dozwolony będzie wyrób tylko jednego gatunku czekolady, a cena jej będzie stała: tabliczka o wadze 56 gr. będzie kosztowała 45 milles.

W związku z tymi ograniczeniami spodziewa się, iż kilkuset robotników przemysłu cukierniczego straci pracę.

Z życia Żydowskiego w Polsce

Rozwój spółdzielni „Przełom”

Wałbrzych (ZAP). W tegorocznym współzawodnictwie pierwszomajowym nie zabrakło również spółdzielni wyrobów chemicznych „Przełom” w Wałbrzychu.

Pracownicy spółdzielni zobowiązali się w 1949 r. wyprodukować ponad plan 40 ton mydła. Już w kwietniu br. wyprodukowano rekordową ilość wynoszącą 10 ton mydła, które rozprzodowano do WSS, PDT, ZSCH i PCH.

W tym samym czasie spółdzielnia „Przełom” wyprodukowała 18.500 kg. proszku do prania.

Do pierwszego maja wyprodukowano ponad plan 6.000 kg. szarego mydła.

W celu rozszerzenia asortymentu produkcji spółdzielnia w najbliższym czasie przystąpi

do wytwarzania świec i pasty do podłóg.

We współzawodnictwie i racjonalizatorstwie wyróżniają się przodownicy pracy ob. Ajdelman, Macznik, Szwarebir i in.

W związku z rozszerzeniem możliwości produkcyjnych i ciągłym rozwojem spółdzielni, zaszła konieczność zmiany pomieszczenia, co uczyniono przenosząc spółdzielnię do świetnie wyposażonego pod względem technicznym i odpowiadającego wymogom bezpieczeństwa i higieny lokalu.

13 kwietnia odbyło się walne zebranie zarządu spółdzielni celem podsumowania dotychczasowych osiągnięć i wyboru nowego Zarządu.

Akademia 1-szo majowa w Łodzi

Uroczyste, przedmajowe zgromadzenie mobilizacyjne odbyło się 30 kwietnia w sali R. K. S. Gwiazda przy ul. Zachodniej 26 w Łodzi. W udekorowanej sztandarami i okolicznościowymi transparentami sali zgromadziło się kilkuset członków Zjedn. ZPR Poalej - Syjon i ZPR Haszomer Haca'ir.

Przy stole przydzielonym zasiadli członkowie KC i MK obydwu bratnich, marksistowskich partii syjonistycznych oraz tow. L. Lewin z Ihuda. Zebranie zagał tow. Kagan, podkreślając znaczenie międzynarodowego święta klasy robotniczej szczególnie w roku bieżącym, w roku wyjątkowej ofensywy pokojowej.

Przemówienia wygłosili następnie tow. redaktor Hercberg (Zj. ZPR Poalej Syjon) i tow. dr. Epstein (Haszomer Haca'ir), którzy na tle międzynarodowej sytuacji politycznej nakreślili zadania ruchu robotniczego w walce o postęp i pokój. Ze szczególnym naciskiem prelegenci wskazywali na ciężką i odpowiedzialną walkę, jaką toczy Mapam o pro-

gresywny charakter państwa żydowskiego z reformistyczno - klerykalną koalicją rządową usiłującą wrzucić Izrael w rydwan zachodniej polityki imperialistycznej. Silny, rosnący marksistowski ruch robotniczy w Izraelu unicestwi jednak te zakusy, poprzez zaostrożną walkę klasową i polityczną mobilizować będzie masy pracujące kraju do solidarności z postępowymi siłami świata ze Zw. Radzieckim na czele. Lud Izraela nie dopuści do twożenia baz strategicznych przyszłej agresji i zachowania prawdziwej suwerenności państwowej, i naród żydowski nie podniesie ręki przeciw Związkowi Radzieckiemu i krajom demokracji ludowej, które dopomogły mu do urzeczywistnienia ideału niepodległości państwa żydowskiego. Po przemówieniach przyjętych górami oklaskami omówiono te chemiczne sprawy, związane z uczestnictwem członków partii w pochodzie 1-majowym w ramach organizacji gospodarczych, spółdzielni produkcyjnych, WKZ itp.

Uroczyste obchody 1-ej rocznicy proklamacji państwa Izrael

ŁÓDŹ

Łódzki oddział ZPR Haszomer Haca'ir ma znowu do zanotowania piękną imprezę, która w niemiernym stopniu niż akademie 1-majowa przyczyniła się do podniesienia świadomości ideologicznej i politycznej licznych rzesz członków. W sobotę, 7 maja br. w lokalu Domu Kultury przy ulicy Kilińskiego 49, zebrało się około 200 osób, aby uczestniczyć w uroczystej akademii, poświęconej pierwszej rocznicy proklamacji Państwa Izrael. Salę oświetliły udekorowane emblematami Izraela, czerwonym sztandarem partyjnym, sztandarem biało-niebieskim oraz portretami przywódców ruchu robotniczego i syjonistycznego.

Na wstępie zgromadzeni w podniosłym nastroju uczcili pamięć bohaterów walk niepodległościowych, oraz wszystkich ich poprzedników, którzy oddali życie w służbie żydowskiego ruchu narodowego i wyzwolenia.

Referat wygłosił członek przydziału OK Haszomer Haca'ir, tow. A. Poznański, który m. in. podkreślił, że urzeczywistnienie dążeń 20 pokoleń żydowskich i roczne istnienie niepodległego Państwa Izrael, nie oznacza, iż walka narodu żydowskiego o swój trwały byt jest zakończona. Przed nami stoją jeszcze ogromne zadania, związane z przekształcaniem państwa żydowskiego w demokratyczny i postępowy bastion na Bliskim Wschodzie, któryby potrafił

skupić masy żydowskie i oprzeć ich życie na zdrowych, socjalistycznych podstawach gospodarczych. „Nastąpiła oświadczył mówca — epoka odpowiedzialności narodów i odpowiedzialności jednostek wobec historii. Tak samo jak cały naród musi trwać na barykadzie w obronie idei postępu, socjalizmu, braterstwa narodów i pokoju — tak samo każda świadoma jednostka tego narodu musi wykazać się w tej dziedzinie aktywnością i oddaniem dla wielkiej Sprawy”.

Część oficjalną akademii zakończono odśpiewaniem „Techezakny”.

W drugiej części akademii odbył się pokaz 4-ech dokumentarnych filmów izraelskich o proklamacji niepodległości Państwa żydowskiego w ONZ i Izraelu, o pionierskiej budowie i pracy kolonizacyjnej kibuców („Bejt Haarawa”), o walkach Cwa Hagana, wreszcie o życiu największego miasta żydowskiego, Tel Awiwu.

Przy dźwiękach muzyki zgromadzeni do późna w wesołym nastroju spędzili nader urozmaicony wieczór towarzyski. (st.).

WAŁBRZYCH

W pierwszą rocznicę proklamacji państwa Izrael odbyła się w lokalu Z. P. R. Haszomer Haca'ir uroczysta akademie z udziałem członka Komitetu Wojewódzkiego Partii tow. Boruszk.

Uroczystości zagał sekretarz miejscowego koła partyjnego, A. Lifszyc, który w słowie wstępnym podkreślił, że utworzenie państwa żydowskiego oznacza ziszczenie się snów i pragnień 80 pokoleń, po wiekach tłałczki i cierpień w krajach diaspory. Akt ten stał się możliwy dzięki twórczej działalności syjonistycznej na przestrzeni ostatnich pięćdziesięciu lat. Samodzielność polityczna narodu wykuwała się na polach Emek Jezreel, Szaronu, Chule i Tel-Chai. Niezbędnym warunkiem dla proklamacji państwa na arenie międzynarodowej było rozgromienie nazistowskich Niemiec oraz poparcie, udzielone żydowskiemu ruchowi wyzwolenicemu przez potężny Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej.

Z obszernym referatem nt. „Rok niepodległego państwa Izrael” wystąpił tow. Boruszk. Charakterystykując wewnętrzną sytuację polityczną państwa żydowskiego, prelegent podkreśla, iż jedynie konstruktywna, twórcza, chalućowa część jiszuwu palestyńskiego potrafiła w przełomowym okresie zapewnić zwycięstwo Izraelowi. Masy żydowskie walczyły nie tylko o suwerenność państwową. Celem ich było stworzenie warunków dla koncentracji mas żydowskich w Erec.

W dalszym ciągu swego referatu tow. Boruszk stwierdził, iż w toczącej się obecnie gigantycznej walce o pokój światowy Izrael winien odegrać rolę ości wołności i pokoju na Bliskim Wschodzie. Ostatni rok dowiódł, że w walce o swe narodość i społeczne wyzwolenie masy żydowskie nie są osamotnione i mogą liczyć na pomoc ze strony obozu pokoju i postępu na świecie.

Uroczystości zakończono odśpiewaniem Halky i Techezakny

Więcej nowych imigrantów na wieś!

TEL-AWIW (Obsl. wł.). Odbyła się tu konferencja prasowa z udziałem kierownika departamentu rolnictwa w rządzie Izraela Ch. Halperna, poświęcona kwestiom udziału sektora rolniczego w absorpcji nowej aliji.

Ch. Halpern zwrócił uwagę na niezdrowy objaw, który daje się zauważyć w związku z masową aliją w ostatnim czasie. Spośród 180 tysięcy nowych olim przybyłych do Izraela w ciągu ostatnich 9-ciu miesięcy — jedynie 6.000 czyli około 5 proc. osiedliło się na wsi. Taki stan rzeczy stanowi poważne niebezpieczeństwo dla normalnego rozwoju gospodarki narodowej Izraela. Jeżeli założymy — wywoziliśmy mówca, że w zdrowej, normalnej gospodarce narodowej część ludności pracu-

jąca w sektorze rolniczym powinna wynosić co najmniej 20 proc. — to powinniśmy byli dbać o to, by pierwsza wielka fala imigracyjna zwiększyła liczbę naszych rolników o 36.000 osób.

„Gdyby zostały przy absorpcji masowej aliji utrzymane takie proporcje między miastem a wsią — podkreślił z naciskiem Halpern, nie jest wykluczone, że osiągnęlibyśmy pełną samowystarczalność w dziedzinie żywienia, za wyjątkiem chleba i mięsa”.

W zakończeniu kierownik departamentu rolnictwa wspominał, iż obszary uprawiane przez Żydów w Izraelu zwiększyły się o milion dunamów i jest nadzieja, iż taki sam przyrost nastąpi również w roku przyszłym.

Czwarta rocznica wyzwolenia obozu Mathausen

WIEDEŃ, (PAP). — W związku z czwartą rocznicą wyzwolenia więźniów hitlerowskiego obozu koncentracyjnego w Mathausen, odbyła się uroczysta akademie, na którą przybyli przedstawiciele korpusu dyplomatycznego i delegaci dowództwa wojsk radzieckich w Austrii oraz więźniów politycznych z Polski, Czechosłowacji, Rumunii, radzieckiej strefy Niemiec oraz Francji, republikańskiej Hiszpanii i walczącej Grecji.

W skład delegacji polskiej wchodził m. in.: minister pracy i opieki społecznej Rusinek oraz posłowie Radziwiłł i Albrecht. Minister Rusinek owacyjnie witany przez zebranych wygłosił przemówienie, w którym oświadczył m. in.:

„Zebrałmy się w Mathausen, my, byli więźniowie polityczni i przedstawiciele narodów, które najwięcej ucierpiały na skutek ostatniej wojny, ażeby z tego miejsca, gdzie każdy metr ziemi kryje w sobie łzy, krew i prochy niewinnie pomordowanych, zaprzestować przeciwko podżegacom wojennym, przeciwko planom odbudowy fałszu i agresji hitlerowskiej, przeciwko zamachom na układy w Jaltie i Pocz-

damie. Jednym z główniejszych naszych zadań musi być walka z ofensywą kłamstw i oszczerstw, rzucanych na Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej, które są ostoją pokoju i wolności.

Dzisiejsza uroczystość, to ciągłość walki zapoczątkowanej w okresie hitlerizmu i kontynuowanej w obozie, to demonstracja naszej siły i powtórzenie apelu do ludów całego świata: Nigdy więcej wojny, nigdy więcej obozów koncentracyjnych i nigdy więcej Mathausen.

Przyłączamy się do manifestu światowego Kongresu Pokoju i wypowiadamy się przeciwko polityce paktów wojskowych, gdyż wiemy już, jakie straszliwe polityka ta może mieć skutki. Z kości oiar, których pamięć czcimy i nad prochami których chylimy czoła i sztandary, z tych pomieszczeń prochów Rosjan i Austriaków, Niemców i Żydów, Czechów i Polaków, Anglików i Francuzów, Belgów i Holendrów, Hiszpanów i Węgrów i wielu innych, usypimy pomnik i wyrzemy na nim napis: „Zwyciężymy my, ludzie pokoju, braterstwa i pracy, bo z nami jest zwycięska i postępową idea, bo z nami jest Jutro”.

W KILKU WERSZACH...

— Król Ibn Saud zaproponował swe pośrednictwo między Transjordanią a Syrią. W depeszy skierowanej do króla Abdulla twierdzi on, że pragnie zapobiec konfliktowi w łonie Ligi Arabskiej.

— Mieszana Komisja izraelsko-transjordańska ustaliła plan dalszej ewakuacji Legionu z terenów położonych na północ od „trójkąta arabskiego”. Akcja ta zakończona zostanie w końcu bież. miesiąca.

— 11 kwietnia członkowie plenum Komitetu Wykonawczego Organizacji Syjonistycznej będą gośćmi Zgromadzenia Ustawodawczego w Tel-Awii.

— Ekipa tenisistów izraelskich, uczestnicząca w rozgrywkach o puchar Davisa opuściła Kopenhagę, udając się do Sztokholmu i Paryża, gdzie 18 maja rozpoczyna się zawody tenisowe.

TOW. MAŁA HERCBERGOWA — DOKTOREM NAUK MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH.

W niedzielę 8-go b. m. odbyła się na Uniwersytecie Łódzkim uroczysta promocja 9 nowych doktorantów. 7 osób otrzymało doktorat za prace z dziedziny medycyny i stomatologii, 1 za pracę z dziedziny ekonomii, 1 za pracę z dziedziny chemii.

Tow. Mała Hercbergowa otrzymała dnia tego dyplom doktora nauk matematyczno-przyrodniczych za rozprawę p. t. „O nowej próbie tłumaczenia działania siarkowodoru na żywe organizmy”. Promotorem jej był prof. Niemierko.

Z DZIAŁALNOŚCI ZASS-U

W dniach 16—25 kwietnia odbyła się w Bie rutowicach na Dolnym Śląsku kolonia wiosenna Akademików Syjonistów — Socjalistów.

Na kolonii przebywało 30 kolegów i koleżanek ze wszystkich większych ośrodków akademickich w kraju. Wygłoszone zostały referaty ideologiczne na tematy aktualne oraz odbyły się zebrania organizacyjne, na których zdano sprawę z działalności poszczególnych kół ZASS-u i nakreślono wytyczne pracy na najbliższy okres.

Wspaniała pogoda umożliwiła urządzenie kilku wycieczek w okolice Karpacza.

Kolonia przyczyniła się do zbliżenia akademików oraz pogłębienia ich uświadomienia marksistowskiego i syjonistycznego.

Obchód 1 Maja w Izraelu

(dokończenie ze strony 2-giej)

W jej walce o postulat rewolucyjny w Izraelu! Omawiając sytuację międzynarodową. Ryftin potępił tendencje anglosaskiego imperializmu, zmierzające do okolenia całego globu ziemskiego systemem baz strategicznych, których ostrze skierowane jest głównie przeciwko narodom milującym pokój ze Związkiem Radzieckim na czele. Skrytykował on również ostro reformizm, który w chwili obecnej stał się jednym z najaktywniejszych czynników marshallizacji Europy. Wokół tego reformizmu koncentrują się również wszystkie elementy rozbijające w łonie międzynarodowego ruchu zawodowego. „Histadrut Haowdim zobowiązany jest dać wyrazną odpowiedź: czy dochowa on wierności zasadzie jedności robotniczej, czy też pójdzie drogą rozbijaczy”.

Kończącą część swego przemówienia J. Ryftin poświęca ruchom wywoleńczym, które w obecnej chwili trwają w krwawej walce z ciemnymi. „W imieniu starego, skolatanego i ciemnego narodu przesyłam pioniernie pozdrowienia staremu narodowi chińskiemu, który w gigantycznym napięciu sił zrywa z siebie wieko we, obce jarzmo. Żyjcie nadzieje, iż oba nasze państwa demokratyczne — Izrael i Ludowe Chiny — świecić będą jak dwie pochodnie wolności na obu krańcach wielkiego kontynentu azjatyckiego”.

„Zjednoczona Partia Robotnicza — oświadcza Ryftin — potrafi deklarację swą o niedopuszczeniu do tego, by Izrael stał się bazą antyradykalną — przetłumaczyć na język czynu”.

Witany burzliwymi oklaskami przemówił również przedstawiciel żydostwa polskiego, dr Adolf Berman. Podzielił się on z zebranymi swoimi wspomnieniami z obchodów pierwszomajowych w getcie i „na stronie aryjskiej” pod okupacją niemiecką. Mówca przestrzegł przed reformizmem izraelskim, który może — na podobieństwo Pilsudskiego w Polsce — „opuścić wehikuł socjalizmu na przystanku niepodległości”.

POCHÓD W TEL AWIIWIE.

Bardziej niż kiedykolwiek dał się w tym roku zauważyć udział młodzieży w święcie pierwszomajowym.

Już o świcie mknęły przez główne ulice miasta samochody ciężarowe, przybrane zielenią, a na nich rozpięwana flaga szkolna z czerwonymi flagami. To uczniowie szkół Histadrut udawali się na poranne akademie do swych zakładów. Ogólną uwagę zwracała grupa członków gniazda Haszomer Hacair na pięknie udekorowanych rowerach. Około godziny dziesiątej

Arabowie sprzeciwiają się aneksji wschodniej Palestyny przez Abdullę

JEROZOLIMA (Kor. wł.) — W ostatnich dniach daje się zauważyć wielkie ożywienie w arabskich kołach politycznych naszego miasta. Spory toczą się głównie wokół dwóch problemów: planu „Wielkiej Syrii” oraz problemu przyszłości arabskiej części Palestyny.

Jeden z wybitnych działaczy w obozie arabskim, Araf el Araf (autor kilku książek i b. wiceburmistrz Jerozolimy w okresie mandatu), wystąpił z ostrym żądaniem umożliwienia Arabom palestyńskim, by mo-

gli oni sami zdecydować o swoim losie. Chodzi tu oczywiście o sprzeciw wobec planów aneksji arabskiej części Palestyny przez Transjordanię. W artykule umieszczonym w jednym z czołowych pism arabskich, Araf el Araf opowiada się za maksymą: Palestyna dla Palestyńczyków, przypominając zapewnienia Abdulla i Faruka z ub. roku, iż nie mają oni zamiaru opanować kraju, lecz go wyzwolić.

Działacz arabski sądzi, że o losie arabskiej części Palestyny można zdecydować

tylko jedyną drogą plebiscytu powszechnego wśród ludności arabskiej. „Do czasu przeprowadzenia takiego plebiscytu — stwierdza Araf — nie powinni Arabowie zaakceptować żadnego rozwiązania politycznego, niezależnie od tego, przez kogo takie rozwiązanie zostanie zaproponowane”.

W chwili obecnej działacze polityczni Arabów palestyńskich czynią usilne starania o uzyskanie prawa do uczestniczenia w konferencji w Lozannie. Przed kilkoma dniami przedstawiciele ludności arabskiej w Chebronie zwrócili się do delegata USA w komisji mediacyjnej Etridge'a, domagając się, aby Arabowie palestyńscy zostali wysłuchani osobiście w Lozannie.

Wzmogły się ostatnio znacznie nastroje skierowane przeciwko Abdulla i Legionowi Arabskiemu. Gazety arabskie, wychodzące we wschodniej części Palestyny, nie obawiają się występować otwarcie przeciwko przyłączeniu tych terenów do Transjordanii.

POGRZEB D-ra ST. WISE

Nowy Jork (World Jewish Agence). Około 18.000 osób brało udział w pogrzebie dra Stephena Wise — prezydenta Światowego Kongresu Żydowskiego.

Zwłoki jego leżały przez dwa dni w synagodze, gdzie tysiące ludzi oddało hołd zmarłemu, którego głowa spoczywała na ziemi przywiezionej z Izraela.

Następnie ciało przewieziono do gmachu Carnegie Hall, gdzie odbyła się właściwa ceremonia żałobna. Tylko 3.000 osób pomieściło się w głównej sali, reszta pozostała poza obrębem budynku. Porządku pilnowało 300 policjantów.

Oddział kawalerii eskortował zwłoki z Carnegie Hall do granic miasta, a stąd na cmentarz żydowski w Westchester Hill. W orszaku pogrzebowym wzięli udział m. in. prezydent Weizman, burmistrz Nowego Jorku O'dwyer, Henry Wallace, poseł Eilat, konsul Lurie, przedstawiciel MSZ Izraela Mozes Toff oraz sędzia Simon Rifkind.

Z wszystkich części świata nadeszły depesze i listy kondolencyjne.

PERTRAKTACJE HANDLOWE BRYTYJSKO - IZRAELSKIE

Londyn (ITA). W Londynie rozpoczęły się pertraktacje handlowe między delegacją izraelską a brytyjską. Na czele delegacji izraelskiej stoi dyrektor finansowy Dawid Horowitz.

W skład delegacji brytyjskiej wchodzi przedstawiciel ministerstwa skarbu i Banku Angielskiego.

Delegacje nie opublikowały oficjalnej wiadomości, dotyczącej tematów rokowań. Prawdopodobnie jednak w trakcie rozmów poruszona będzie sprawa bloku szterlingowego, w związku z zakupami Izraela w Wielkiej Brytanii.

Trudno obecnie przewidzieć, czy rozmowy te doprowadzą do oficjalnego traktatu handlowego.

Wkrótce mają się odbyć w Tel-Awiiw pertraktacje handlowe, dotyczące również uregulowania wszystkich finansowych kwestii między Anglią a Izraelem.

Problem uchodźców - pretekstem do nowego konfliktu

JEROZOLIMA (Obsl. wł.) Problem uchodźców arabskich wstąpił w nową fazę polityczną. Co dzień nadchodzi wiadomości o wielkich demonstracjach w Gazie, strajkach głodu w Jerychu i tym podobnych masowych wystąpieniach uchodźców arabskich.

Ale w ostatnich dniach zaczęły napływać również wiadomości innego rodzaju, świadczące o tym, że zaszła zasadnicza zmiana w stosunku państw arabskich oraz niektórych instytucji międzynarodowych, jak Czerwony Krzyż — do uchodźców. Pod tym względem daje się zaobserwować szereg zjawisk. Po pierwsze, państwa arabskie zainteresowane są obecnie w dalszym istnieniu obozów uchodźców. Po drugie — instytucje międzynarodowe czynią wszelkie starania w kierunku „zamrożenia” uchodźców w obozach. Po trzecie — uchodźcy zaczęli organizować samopomoc w zakresie swych skromnych możliwości.

Międzynarodowy Czerwony Krzyż zwrócił się do państw arabskich z wyraźnym apelem

CZEŚĆ JAFFY PRZYŁĄCZONA ZOSTANIE DO TEL - AWIIWU

TEL - AWIIW (Obsl. wł.) Burmistrz Tel - Awiiwu podał do wiadomości na posiedzeniu Rady Miejskiej, że część obszaru Jaffy włączy na zostanie do obwodu administracyjnego miasta Tel - Awiiwu.

Dzielnice mające być włączone do Tel - Awiiwu obejmują przedmieście Menaszija, ulicę Bustur oraz ulicę króla Jerzego. Nowe granice miasta będą przebiegały wzdłuż szosy je roziłmskiej.

tej spotkały się wszystkie dzieci w kinie „Mu grabi”. W ramach uroczystości artysta „Habimy” Chana Rowina, po zarecytowaniu okolicznościowych wierszy wypuściła przez okna śta do białych gołębi, by roznieśli po wszystkich krajach diaspory radosną wieść o wyzwoleniu narodu żydowskiego.

O godzinie pierwszej przeciętna przez ulicę Tel-Awiiwu demonstracja Izraelskiej Partii Komunistycznej.

Około godziny trzeciej chodniki i jezdnie za legły dziesiątki tysięcy ludzi, ruch autobusowy ustał, a policjanci z trudem tylko torowali drogę dla pochodu.

Na czele pochodu jechali kolarze spośród robotników portowych. Za nimi posępowały porzuty sztandarowe oraz członkowie miejscowej Rady Robotniczej.

Pojawiają się pierwsze szeregi sportowców. Na przedzie, jak zwykle, kroczą weterani klubu sportowego „Hapoel”, za nimi — gimnastycy w białych koszulkach i spodenkach. Nad nimi kołysze się las szturmowych sztandarów w kolorach czerwonych i biało-niebieskich.

Kołunę Związków Zawodowych otwierają robotnicy przemysłu metalowego. Wśród transparentów, niesionych przez metalowców, widoczne jest hasło: „O nowy rząd robotniczy!” Za nimi kroczą robotnicy przemysłu budowlanego, drzewnego, odzieżowego i skórzanego oraz robotnicy portowi. Pracownicy przedsiębiorstw spożywczych niosą transparent: „Precz ze spekulantami i paskarzami!”

Publiczność entuzjastycznie przyjmuje kolumnę robotników z Jaffy, w których szeregach kroczy większa ilość Arabów. Za Związkami Zawodowymi maszerują organizacje młodzieżowe, ze Związkiem Pracującej Młodzieży na czele.

Z kolei przejeżdża maszyna rolnicza. Następnie młodzieńcy niosą na barkach krosna wółkiennicze i kowadło, jako symbole idea pracy.

Za Związkiem Pracującej Młodzieży postępuje młodzież z obozów tranzytowych imigrantów, zrzeszenie młodzieży przy Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz młodzież komunistyczna.

Pochód zamyka zwarta kolumna Haszomer Hacair z mnóstwem chorągwi, werbli i orkiestrą dętą. Echo marowego kroku dziarskich szermirow rozlega się po ulicach i placach Tel-Awiiwu.

Około półtorej godziny trwał pochód, w którym — według prowizorycznych obliczeń — brało udział około 25.000 osób.

Na stadionie sportowym odbył się wiec wszystkich manifestantów, do których przemówiła min. pracy Golda Me'erson.

„O.R.T.” Kraków, Meiselsa 18, tel. 558-69

II Walne Zebranie O.R.T-u Organizacji Twórczości

Oddział w Krakowie

odbędzie się w niedzielę, dnia 15 maja 1949 r. o godz. 9 rano w własnym budynku O.R.T-u przy ul. Meiselsa 18 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zapojenie
- 2) Wybór przewodniczącego Walnego Zebrania
- 3) Sprawozdanie z działalności ustępującego Zarządu
- 4) Sprawozdanie kasowe
- 5) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej
- 6) Dyskusja
- 7) Wybór nowych władz Oddziału O.R.T-u
- 8) Wybór delegatów na ogólnopolski Zjazd O.R.T-u w Warszawie
- 9) Różne

W razie braku quorum Walne Zebranie odbędzie się o pół godz. później bez względu na ilość obecnych członków.

ZARZĄD

Związek Akademików Syjonistów — Socjalistów — koło we Wrocławiu urządza w niedzielę dnia 15. 5. 49 r. o godz. 18-iej, w sali KS Gwiazda Pomorska nr. 11-13

UROCZYSTĄ AKADEMIE

poświęconą pierwszej rocznicy proklamacji Państwa Izrael.

W programie: 1. Część oficjalna

2. Część artystyczna

Po akademii odbędzie się wieczór taneczny. Przygrywa orkiestra jazzowa.

Zarząd.

LECZ. ZĘBÓW oraz nowoczesna pracownia zębów sztucznych. Łódź, ul. Piotrkowska 8

DR. REICHER specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia). Łódź, ul. Południowa 28 godz. 2 — 7.

M. Künstler, Zakład Kamieniarski — Kraków, Limanowskiego 16, tel. 559-67. Poda je do wiadomości, iż posiadał księgi zmarłych i pochowanych na żyd. cmentarzu w Krakowie przy ul. Młodowej. Na żądanie zainteresowanych odnajduję i wskazuję groby.

Tow. Różce Zylbersztajn z mężem z okazji urodzin syna — serdeczne życzenia przesyła Komitet partyjny w Sosnowcu.

Rodzinie Zylbersztajn z okazji urodzin syna — serdeczne życzenia przesyłają Lencznerowie — Sosnowiec.

Kol. Arturowi Szenbergowi z powodu tragicznego zgonu Jego MATKI składamy wyrazy serdecznego współczucia

Koło ZASS we Wrocławiu
Koło ZASS w Łodzi.

RADIOAPARATY

NAPRAWIA

FACHOWO

SZYBKO

TANIO

dyplomowany mistrz radiotechnik

F-ma B. SZTAMLER

Łódź, ul. Próchnika 13 tel. 141 7-

DENTYSTA. S. Wodnicki. Korony i mostki porcelanowe. Łódź, Andrzejka 11, tel. 154-12, godz. 11 — 13, 16 — 18.

Z. P. R. HASZOMER HACAIR, ODDZIAŁ W ŁODZI

Komisja Kulturalno - Oświatowa.

Podajemy do wiadomości, iż w każdą środę, w lokalu własnym przy ul. Kilińskiego 49, w godzinach 20,15 — 21,30 czynne jest pod kierownictwem kwalifikowanych pedagogów koło konwersacji w języku hebrajskim.

Wstęp dla członków i sympatyków.

DO WSZYSTKICH ŻYDÓW Z M. ŁASKĄ! GEORG ENGELMAN

„Treuhänder” i współlikwidator getta w Łasku przebywa obecnie na wolności w Eschwege (amerykańska strefa okupacyjna w Niemczech).

Kto zna jego działalność z czasów okupacji, proszony jest o podanie adresu i wiadomości na szczególne do redakcji „Mostów”, Łódź, Więckowskiego 4-8.

Cennik ogłoszeń: drobne po 15 zł za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i szpalty) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia po 50. — W tekście 80. — Ogłoszenia tamtejszowe uwzględniamy po uprzednim przekazaniu należności na nasze konto PKO Nr 4560. Prosimy zaznaczyć na odwrocie przekazu, że suma przelana jest za ogłoszenie. Adres Redakcji: Łódź, ul. Więckowskiego 4-8. Skrzynka pocztowa 20. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z opłatą pocztową — 150 zł. Wydawca: HASZOMER HACAIR w Łodzi. Druk: R. S. W. „PRASA”, Łódź, ul. Zwirki 17. Redaguje Kolegium D-02014